

Független Magyarország

Egy szám! 1500 korona.	Szarkesztőcs és kiadóhelye: Matyás király-tér 8. szám. Telefon-száma: 164.	Felelős szerkesztő: FODOR KÁROLY.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 100.000 K Vidékre negyedévre 120.000 K.	Egy szám! 1500 korona.
-------------------------------------	---	---	--	-------------------------------------

Hozzáfoglak a halott regiment birodalmának rendbehozásához.

November 1-én nem lesz hivatalos gyász-ünnep a bajai hősök temetőjében.

A szent Rókusról elnevezett temetőben a hősi halottak negyedében, meg a Kálvária-temetőben szétszórva elhanyagolt apró sírokra sárga akácleveleket sodor a síró őszi szellő. Fakult színezetű lombtakaró borítja a sírhalmokat, amelyek között bizony nagyon kevés kőkereszt hirdeti, ki alusza át a örök álmát, ki áldozta fei életét a Hazáért.

Az akácok lombhullató ágai mintegy másfélszer halott hőseket felelt viaskodnak a nyugaló széllel. És amikor a temető útjainak avarját lapossuk, a szél által ismeretlen helyre sodort levéllel tovaszáll a lelkünk messzi galiciai lankákra, a doberdói és nabrezinai fensík életfálgó mezeje felé, ahol a halál oly bőségesen aratott magyar vérből. Az emlékezés bus hangulata, valami odvas, keserű, spleene nosztalgia suhan el felettünk és egy pillanattal alatt újból átéljük a világháború minden borzalmát...

A nagy öldöklés hősi halottai-ból nagy tömeg jutott Bajának is. A bajai Hősök emlékszórához össze kellene írni mindenkit, itt Baján, akinek hozzátartozója elcsúszott, vagy harctéri betegségben idehaza meghalt. Ha majd előtűnik az adatok, akkor fogunk csak megboradni a háborútól.

1921-ben az akkori bajai városparancsnok, vitéz Rátvay László ezredes kegyeletes szándékkal hozzáfoglott, hogy a hősi halottak temetőjét rendezze. Meghatározta a célja kivételében megakadályozta az, hogy elhelyezték. Ekkor a népgondozó kirendeltség karolta fel ezt a szimpatikus tervet, de a nagy közönség közönye, nem törődése miatt a kegyeletes akció céljaira kevés pénz gyűlt össze, mert a közönség adakozási kedve teljesen kimerült.

más jótékonyági akciónál, ahol igénybe vették.

Később a városi tanács határozta el és ezt minden évben programjába vette, hogy november elsejére rendbehozza a hősi halottak sírjait, virágokkal díszíti azokat, meg gömbakácokat ültet a hősi negyed útjaira. Ugyancsak a városi tanács kegyeletes elhatározással rendezte Toth Kálmánnak, a város nagy

költő fiának és az uzsoki szoros védelmében hősi halált halt Csermák honvéd ezredes sírját is.

Bár az idén a régi szokásoktól eltérően nem tartják meg a hivatalos gyásznapot november elsején, mégis a városi tanács a kertésszel kilisztítja a sírokat, rendbehozza a temető útjait és virágokat ültet a hősök sírjára. A nov. elseji gyásznap elmaradásának az az oka, hogy a kormány, mint ismeretes, minden év május utolsó vasárnapját jelölte meg a hősök emlékére rendezendő hivatalos gyásznap megtartására. A kormányt viszont az az intenció vezette, hogy május vége felé a zsendülő tavasz

friss zöldje, az újraéledt természet pompája közt menjen végbe a gyásznap.

A bajai hősök két felé temetkeztek: a Rókus temetőben vannak a róm. katolikusok, érdekes, hogy két mohamedánt is itt temettek el, a reformátusokat és evangélikusokat pedig a Kálvária temetőben helyezték örök nyugalomra. A Kálvária-temetőben hantoltak el két anglikán vallású angol katonát is, akik a megszállás alatt haltak el Baján.

A zsidóvallású hősi halottakat az izr. temető, a görög-keleti vallású hősi halottakat — ilyen van a legkevesebb — pedig a szerb temető fogadta magába.

A megyei tanfelügyelő az új iskolai tantervről

Jelentettük már, hogy az elmúlt napokban Magyarország tanfelügyelő karát értekezletre hivatta össze Budapestre. Az értekezleten, amelyet Kiebsberg kultuszminiszter nyitott meg, mintegy 40-en jelentek meg, részint tanfelügyelők, részint helyetteseik. Az értekezleten, amely három napig tartott, részt vett Faragó János bács megyei kir. tanfelügyelő is, aki most hogy hazatért, ezeket mondotta el nekünk a tanfelügyelői értekezletéről:

— A kultuszminiszternek az a terve, hogy még a legutolsó tanévben is legyen egy tanyai iskola az összes tanközségek részére, hogy kiküszöbölhessék a nagy analfabétizmust, mert Magyarország kilenc millió lakosából egy millió analfabéta. Ezen iskolák kiépítését a kultuszminiszter már megkezdte a folytatja mindaddig, míg tervterve szerint két év alatt el nem készülnek az összes iskolák. Ezekből építenek fel hat iskolát Bácskában. De ezen iskolákat nemcsak felépítik, hanem az állam kezelésében levőket tanszerekkel és taneszközökkel instruálják, úgy, hogy ezek a legmodernebb követelményeknek is megfognak felelni.

— A három napon át tartó

tárgyalásoknak főterve az új tanterv végrehajtása volt. Megállapodások történtek ezen az értekezleten, hogy a tantervben kiűzött nagy és a jövőre nagy hatással bíró célok minél előbb elérjének. A tárgyalás alkalmával a tanfelügyelői karnak az volt az impressziója, hogy az új népiskolai tanterv az értekezletből kifolyólag kiadandó tantervi utasítással Európának egyik legkiválóbb mintatanterve. Nagy kihívást majd rövid egy-két év múlva jelentkeznek, mivel a végrehajtást Magyarország lelkes és kiváló tanítóikara ezen idő alatt fogja a valóságba átültetni a kir. tanfelügyelőségekkel kapott utasítások alapján. Az értekezleten szerzett tapasztalatokat és megállapodásokat a kultuszminiszter rövid időn belül nyomtatásban fogja megküldeni a tanfelügyelőségeknek. Utána kezdődik majd a nagy és hazafias munka és a folyó tanévben lezáruló tapasztalatokat a jövő tanév elején újból meg fogják tárgyalni és akkor leszik meg az esetleges, szükséges módosításokat a tanterv végrehajtására. Természetesen az új tantervhez fognak simulni a kiadandó új tankönyvek is, amelyeknek megírása már részben folyamatban is van.

— Az új tanterv tanügyi szempontból nagy alkotás, amennyiben alapelve a vallásértecsős és hazafias nevelés, továbbá a régi latin közmondás megvalósítása: Ép testben ép lélek.

— Különös novumok az új tantervben, hogy a beszéd és értelem gyakorlatokat kiterjeszti a III. és IV-ik osztályra is, aminek az a célja, hogy az olcsóbb négy tagozat növendékei is általános tudást és műveltséget szerezzenek éppen ezen tantárgy alapján, mert a régi tanterv szerint egyes reálismeretek, úgy mint történelem, természetrajz stb. az alsóbb négy osztálynak tantárgyait nem képezték, hanem csak az V. és VI. osztályt, már pedig így most a beszéd és értelemgyakorlatok alapján az alsó négy osztályban is tanítani fogják ezen tantárgyakat. Különösebb gond fordítatik az új tantervben a testnevelésre, egészségtanra, rajzra, énekre és kézimunkára.

— A miniszternek az a terve még, hogy egyes nyugati államokhoz hasonlóan a mindennapi népoktatást nyolc évesnek vezesse be és törvényileg szabályozza, miután azonban ez előreláthatólag speciális viszonyainknál fogva nagyobb akadályokba fog ütközni.

Tartós! Elegáns! Kényelmes viselet!

„Kattarinka-cipő”

Sláger árak: Női francia fekete félcipő lakk díszrel — — — K 210.000
Férfi fekete cipő (garantált minőség) — — — K 250.000

Telefonszám: 206.

BAJA, br. Eötvös ucca 2. sz.

Eddig csak fantázia volt,

de most már valóság. Női fél lakk kapniscipők kiváló jó minőség 210.000 korona. Kültöldi egész magasszaru legfinomabb kivitelben 230.000, női egyes párok 150-tól, férfi cipők 200.000 koronától csak

Stellnerrel, Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauug ház.)

Ujból összeírják

az adóalanyokat és adó-tárgyakat.

Baján október végén kezdik az összeírást.

A hivatalos lap tegnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely intézkedik az adóalanyok és adótárgyak évenkénti szokásos összeírásáról.

Az összeírást a városokban adóhivatali és járási székhelyeken, ugyancsak minden legalább 4000 lelket számláló községben el kell végezni. Az összeírási ívet ki fogják kézbesíteni az egyes háztulajdonosoknak. A feltek lakására vonatkozó összeírás iv fehér, az üzlet, műhely, raktár, iroda, rendező helyép pedig zöld nyomású összeíró ívet kap az adózó.

Tüzetesen meg kell jelölni az íven a keresetszerű foglalkozást nem űző magánzók jövedelemforrásait. Fel kell tüntetni az önálló keresettel nem bíró családtagok életkorát, illetőleg születési évét. Ki kell mutatni az ingatlanok nemcsak területét, hanem művelési ágak szerint való megosztását, hogy a haszonbérlet felében, vagy hányadrészes bérletben van. A házáknál be kell írni az ucca és házszámot kívül az épület anyagát és a kémények számát. (Ugy látszik, kémény adót terveznek, ami ma még meg van Erdélyben.)

Külön összeírási ívet kap minden családfő, minden önálló keresettel bíró családtag, minden albérlő korra való tekintet nélkül, így a diákok is, végül minden jogi személy. Külön ívet kell kitölteni a lakáson és a jövedelemforrás vagy vagyontárgy helyén is, akár a lakással egy községben vagy a városnak ugyanazon közigazgatási kerületében vannak ezek, akár nem.

Az ugyanegy házban lakó természetes és jogi személyek valódomási ivatei külön gyűjtőívben helyezik el. Az összeírás az 1926. évre vonatkozik. Pécsen az összeírást a városi adóhivatal közvegi fogják végezni és azt legkésőbb november végéig be kell fejezni.

Az összeíróívek szövege az 1925. éviéktől csak kevéssé tér el.

A városi adóhivatal, amint megkapja a pénzügyigazgatóságtól a szükséges nyomtatványokat, azonnal megkezdik az összeírást, amelynek kezdete október utolsó hetére tehető.

LEGJOBB LICHTMAN BALLY CIPŐKET

legelőbban árusítja Baján Fischer Pál divatüzlete

Sár-, hó- és házcipők nagy választékban

Nézzé meg kirakatainkat!

HIREK.

A polgári iskola új tanára. Jelenünk már, hogy az iskolaszék a tragikus sorsra jutott Kuncics Ferenc tanár örökére Bajai József komáromi polgári iskolai tanárt, Bajai Péter törvényhatósági bizottsági tag unokáját választotta meg, akit a választás eredményéről már értesítették is. Bajai József közölte Hecken-hoffer Lázár polgári iskolai igazgatóval, hogy a jövő hét hétfőjén, vagy keddjén foglajja el állását a helyi iskolánál.

A ciszterci Diákszövetség közgyűlése. A ciszterci diákszövetség hétfőn este tartotta közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen a megjelenésben akadályozotti Klebelsber gróf kultuszminiszter helyett Bitter I. és főigazgató elnökölt. Bajáról dr. Szabovlyevics Dusán vett részt a közgyűlésen.

Menetrendi világkonferencia. Ma Hágában veszi kezdetét az összes európai vasutak és folyamvívahajózási társulatok delegátusainak tanácskozása a nyári menetrend összeállítás tárgyában. A mohács—pécsi vasút és DGHT. forgalmi igazgatóságának képviseletében Vass Ferenc udv. tanácsos, magyar forgalmi igazgató utazott Hágába. A magyar kormány képviseletében Horváth Károly h. államtitkár, a Máv. igazgatóságának öttagú képviselete utazott Hágába. A Máv. nyári menetrend tervezetét Horászky Gyula min. tan. a forgalmi osztály főnöke fogja bemutatni. Tudomásunk szerint kívánatos, előnyös változásokat hoz majd a nyári menetrend Bajára. A menetrendi konferencia főcélja az európai vasúti és h. jzási menetrendek szerves kapcsolatba hozatala.

Mohácsra havazott. Mohácsról jelentik, hogy ott a szerdai vihar alkalmával erősen havazott.

Rombolt a szerda esti vihar. A szerda esti viharról Felsőszentivánról a következőket jelentik: A napokban telepedett le néhány előadásra a Hungaria cirkusz. A közönség meglehetősen látogatta is a cirkuszt. Szerdán este teljesen megteit a sátor és amikor megkezdődött az előadás, egyszerre kitért a vihar, a sátor kezdett inogni, a sátor ponyváját össze-vissza tépdeste a szél. A publikum pánikszerűen menekült. Szerencsére nagyobb baj nem történt. A szerencsétlen cirkuszigazgatónak azonban nagy a kára, mert a sátort a vihar össze-vissza tépdeste. Ugyancsak Felsőszentivánon működik egy 12 tagu kis színtársulat, amely szerdán a Névtelen asszonyt adta elő. Itt csak nagyon gyér publikum volt.

Megszűnt az Érdekes Ujság. Mintegy 10—12 évvel ezelőtt jelent meg a Pesti Hírlap kiadótulajdonosainak finanszírozásában Kékes Ede szerkesztésében az Érdekes Ujság című képes hetilap, amely harcári fényképfelvételeivel különösen a háboru alatt tett szert nagy népszerűsége. Igen bő és változatos tartalommal jelent meg, amely azonban mindig inkább megfoglyatkozott a háboru után, míg azután most a tulajdonosok megszüntették. Az Érdekes Ujság helyett színházi lapot adnak ki.

Vasárnap zárva maradnak a mézáros- és hentesüzletek. A m. kir. kereskedelmi miniszter 62111/1925. számu rendelete alapján a téli hónapokban, vagyis október 18-tól április 15-ig a mézáros- és hentesüzletek vasárnapokon zárva tartandók, vagyis a mézáros- és hentesiparra a vasárnapi teljes munkaszünet rendeltetett el. A mézáros- és hentesüzletek így a szombati napokon este 8 óráig állnak a közönség rendelkezésére.

Poloskát, brabot, molyt kiírni házilag csak a Lócherer Címexinnel lehet, mert nem csak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomában elpusztítja. Főlerakat Szeged, Inre: Apolló-illatszertár.

Zádor Bazár Baja, Bácska legnagyobb áruháza!

Kötött szövött áru osztály. dzs választék divatos kabát és mellényekben. Flor és gyapju női és férfi harisnyák, gyermek osztály külön.	Úri divat osztály. Szemes ing 2 gal-lérral 93.000 Selyem elejű ing 2 ptk. 120.000 Selyem sál 148.000 Selyem nyak-kendő 30.000 Pécsi bőrkéztű 105.000
--	--

Bőrruosztály. Lak ridikül diva-tos 110.000 Lakvászón ka-zetta div. 45.000 Bőröndök, uti-készletek. Féfi tárcák. Utazó ko-sarak. Valódi Vuikánfíber táskák	Férfi és női esőernyők gyermek ernyők
---	---------------------------------------

Zádor Bazár Bácska legnagyobb áruháza

Gyermek kocsi osztály. Sport kocsik Ernyős kocsik Kosár kocsik Baba kocsik	Játék osztály. Állandó kiállítás a legszebb játékokból.
--	---

Ajándék tárgyak osztálya
A legalkalmasabb ajándékok lakoda-lom, születés és névnapra.

Üveg és por-cellán osztály. Étkészletek Övegkészletek Lámpák Teás kávékész-letek.	Accéláru osztály. Evőeszközök Zsebkesek, otlók Berndorfi bakcska ársk.
---	--

Leszállított árak
Köztestviselőknél 5% engedély

U-R-A-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Szombaton este 6 és fél 9 órakor.

R.A.N.D.E.V.U.I Az örök háromszög

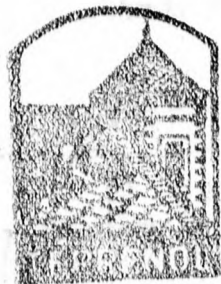
Regény 8 fely. Ez megelöl. Egy házasság regénye 7 fejezetben

Vasárnap délután fél 4, 6 este fél 9 órakor.

A fehér cigányleány Pflangós bandita.

Ellenőrzés 8 fely. Ez kövöl. Cow-boy című szívetvónásban.

Építőmenterek és építetők figyelmébe!

szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízátthatlan. Állando rakár és egyodáruállóhelyes

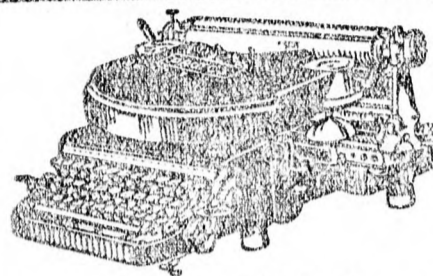

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár
Baja, Círfusz Ferenc ucca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

EZANÓNEM
HASZNÁLATÁVÁSIKÉREMEK

EZANÓ-
AVÁSIKÉREMEKHASZNÁI

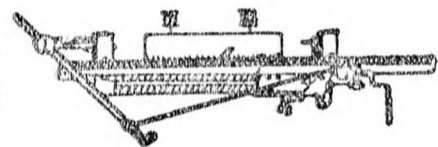
*Alcsoni krém készítése Alsó illabzertárban,
Baján.*

Fränkel
és
Horváth
mechanikai műhelye Baja.

Kerékpárok, **Phönix** varrógépek, **Mühl-**
hauseni kötőgépek, **Protos** írógép kép-
visele, szakszerű beszerzési forrása és javítása.

Csapágyesztergá-
lyozási készülékek.
Kedvező fizetési
feltételek mel ett.

Salamon Sándor

Elvállal tekomobíloknek
magánjáróvá, beszin-
üzemű gépeknek szívó-
gázza való átalakítást,
mindenféle gépek szak-
szerű javítását, hengert-
fúrások, tengelyek ké-
szítésegolyós csapágyra
való átalakításokat, ma-
lombhengerek rovátkolá-
lását, autogen hegesz-
tést stb. legelőcsőbb árban
szavatosság mellett.

mezőgar-
dasági
gépgyár,
gép és mű-
szaki ke-
reskedés
Baja,
Vörösmarty
Mihály ucca 9.
Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mező-
gazdasági gépeket: Ford-
son traktorokat, mely
szánt, csépel és vortat,
eredeti vaddalrónó legyű-
elékét, eredeti Unicam
Drill vetőgépeket stb.,
mindenféle műszaki cik-
ket, gép és hengerolaj,
benzin, cséplőgép-
tűk, eredeti Böhler dob-
son, legjobb tejparpa-
torokat stb. olcsó árban
teljes szavatossággal

Tüzifa

ugy lágy-, mint keményfa
a legelőcsőbb napi ár n rendelhető
Katanics Antalnál
Erzsébet királyné ucca 96.

Telefon 91. Telefon 91.

200.000 koronás havi

RÉSZLETFIZETÉSRE
újabb kaphatóbb a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁR

Fischer Simon
mechanikai üzletében

Kovács műhely átvétel!
Van szerencsém a n. é. kö-
zönség szives tudomására hozni,
hogy a volt **Kolozsváry-féle**
kovácműhelyt

bérbéreltem. A műhelyt teljesen
újra szereltem fel és minden lö-
rezésben odairányul, hogy a kö-
zönséget gyors, jó, olcsó és pon-
tos munkával teljesen kielégísem.
A tisztelt közönség szives párt-
fogását kéri

mely tisztelettel
Gazdag András
kovács mester
Círfusz Ferenc ucca 39.

Egy intelligens fiatal
ember teljes

ellátásra
egy uri családhoz
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalnál

Csónak
elraktározását télre
elvéallalja
Strand-fürdő.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é.
közönség szives tudomására
hozni, hogy

szücs-műhelyemet

megnyitottam Honvéd u. 6.
szám alatt. (Porgesz-féle ház.)

A nagyérdemű közönség
mindennemű igényeinek a
legmesszebbmenőleg fogok
megfelelni.

Készítek mindennemű férfi
és női szücsmunkákat a leg-
újabb divat szerint, ugyszin-
tén mindennemű boa, muf,
kabátbélést, szörme árut ala-
kítás, javítás és tisztítás vé-
gett elfogadok.

A n. é. közönség szives
pártfogását kérve vagyok
Kitünő tisztelettel

Gécs Márton

szücs mester,
Baja, Honvéd ucca 6 szám.

Ujjati asbest
pala,
Chamotte tégla,
Keramit tégla,
Disznó és itató
valyuk

Mész, cement,
kavics, dunai
homok, granitó,
köpor, tégla,
cseserép

mi den mennyiség-
ben legelőcsőbb
árban kapható

Granhut Miksa
Spitzer-féle tégla és
cementárugyár
Gyártelep telefon 100.
Vároal tróda
Tár István u. 6. Tel. 284
Arany János u. 5. Tel. 111.

Hirdessen. Független Magyarország-ban

Hirdetés a Független Magyarorságra vonatkozóan (Hirdetés díjára és feltételeire.)

Kiadó és tulajdonos: Független Magyarország kiadóhivatala, 3. Mezővárosi körút, Fodor Károly.

Bácska...
4633...
1925...
Ver...
Bácska...
lakás...
tá...
ho 6...
tartand...
A...
nak...
hajl...
zár...
lát...
cimz...
10 órá...
Az...
kezd...
lat a...
tétére...
Az...
szeg...
takar...
köz...
igazo...
A sz...
notko...
ségi...
alatt...
ajánl...
minta...
50 000...
Az...
jág...
A kö...
meg...
érke...
don...
Bácska...
1401...
Baja...
szám...
után...
zás...
penz...
hírd...
Pál...
érett...
akik...
kat...
ed...
rad...
gaf...
ille...
vann...
tész...
sül...
rend...
3...
fiz...
pé...
ut...
v...
cim...
7...
tök...
nap...
BAJ...